

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

I. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări

Prezentul proiect de lege a fost elaborat, reieșind din deficiențele și lacunele constatate în perioada 2014-2018, în procesul de aplicare a cadrului legal aferent domeniului controlului financiar public intern. De asemenea, proiectul vine să continue eforturile pentru implementarea în practică a obligațiilor asumate de Republica Moldova prin Acordul de asociere RM-UE.

Carențele menționate vizează aplicarea Legii privind controlul financiar public intern nr. 229 din 23 septembrie 2010 și Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, ceea ce împiedică implementarea corespunzătoare a acestora, generând tergiversări majore în dezvoltarea în continuare a controlului financiar public intern.

Astfel, prin Legea privind controlul financiar public intern (în continuare CFPI) a fost impusă obligativitatea de creare a subdiviziunii de audit intern „în limita statelor de personal a entității publice”, fapt care a condus la instituirea în majoritatea entităților publice a subdiviziunilor de audit intern (în continuare SAI) dintr-o singură unitate de personal, indiferent de dimensiunea și nivelul de complexitate al activității entității. Concomitent, Legea privind CFPI în vigoare nu prevede modalitatea de asigurare cu servicii de audit intern a autorităților publice locale de nivelul întâi.

Totodată, pentru funcțiile de conducere a SAI nu a fost prevăzută cerința obligatorie de deținere a certificării profesionale în domeniul auditului intern, fapt care generează încadrarea în sistem a persoanelor, care nu posedă pregătirea profesională necesară pentru realizarea acestei activități conform standardelor profesionale.

De asemenea, Legea privind CFPI nu conține prevederi clare privind raportarea indiciilor de fraudă și a cazurilor de prejudiciere a independenței și obiectivității auditorilor interni.

În același timp, legea nu pune un accent suficient pe răspunderea managerială, iar noțiunea de „management financiar și control” creează confuzii, interpretări, sistemul fiind asociat doar cu aspectele financiare.

Intervenția în alte acte legislative e bazată pe necesitatea eliminării anumitor discordanțe existente.

De remarcat că, deși potrivit art. 33, litera a), din Legea privind CFPI urma a fi asigurată prezentarea propunerilor pentru aducerea legislației în vigoare în

concordanță, în termen de 12 luni de la data publicării, Legea privind administrația publică locală până la moment nu a fost ajustată.

Menționăm că, în conformitate cu prevederile art. 14 (2) și art. 43 (1) din Legea privind administrația publică locală, una din competențele consiliului local și, respectiv, consiliului raional este „*deciderea efectuării auditului intern*”.

În același timp, prevederile art.19 din Legea privind CFPI stabilesc responsabilitatea de organizare a funcției de audit intern managerului entității publice, care autorizează efectuarea misiunilor de audit intern, unitatea de audit intern fiind subordonată și având linii de raportare direct acestuia.

Circumstanțele invocate mai sus relevă necesitatea imperativă de perfecționare a cadrului normativ existent. În acest context, Ministerul Finanțelor a elaborat proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative, amendamentele căruia vizează Legea privind controlul financiar public intern nr. 229 din 23 septembrie 2010 și Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006.

În esență, finalitățile urmărite prin adoptarea proiectului de lege constau în crearea premiselor legislative eficiente aferente dezvoltării și consolidării sistemelor de control intern managerial în cadrul entităților publice și a funcției de audit intern din sectorul public al Republicii Moldova.

II. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele amendamente propuse prin prezentul proiect de lege pot fi grupate în următoarele seturi de modificări:

1. Legea privind controlul financiar public intern nr. 229 din 23 septembrie 2010

- Revizuirea sau concretizarea noțiunilor de „management financiar și control”, „unitate de audit intern”, „declarație de bună guvernare” pentru o percepere mai clară a acestora și aducerea în concordanță cu noțiunile utilizate de practica UE. Astfel, pentru facilitarea înțelegerii și evitarea interpretărilor, noțiunea de „management financiar și control” urmează a fi substituită cu noțiunea „control intern managerial”, iar noțiunile „unitate de audit intern și „declarație privind buna guvernare” cu „subdiviziune de audit intern” și, respectiv „declarație privind răspunderea managerială”.
- Includerea obligativității de desemnare a subdiviziunii coordonatoare a activităților de organizare și menținere a sistemului de control intern managerial, fapt care va contribui la fortificarea liniei de suport a managerilor în aspecte de organizare, monitorizare și evaluare a sistemului.
- Includerea responsabilității autorităților administrației publice centrale și locale pentru asigurarea coordonării și monitorizării implementării și menținerii sistemelor de control intern managerial în entitățile subordonate.

Prevederea respectivă va produce schimbări benefice a modului de organizare a sistemelor de control intern managerial în cadrul entităților publice, dar și a procesului de raportare către Ministerul Finanțelor a situației privind funcționalitatea acestora.

- Stabilirea numărului minim de angajați în cadrul SAI, cu competențe specifice funcției, va permite formarea echipelor de audit și efectuarea supervizării activității de audit intern conform cerinței standardelor profesionale.
- Obligativitatea privind dispunerea certificatului de calificare în domeniul auditului intern de către conducătorul SAI, va contribui la recrutarea și încadrarea în sistem a persoanelor care dețin competențele și nivelul de pregătire profesională adecvat.
- Stabilirea dreptului de asociere pentru organizarea auditului intern, care are ca scop oferirea posibilității entităților publice, care nu dispun de SAI, de a beneficia de activitatea de audit intern, utilizând o abordare sistemică. Totodată, vor fi create precondiții de contractare a serviciilor de audit intern pentru entitățile publice, care nu vor avea posibilitate să instituie subdiviziune de audit intern.
- Includerea obligativității elaborării Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern de către conducătorul SAI este condiționată de necesitatea conformării activității de audit intern la standardele profesionale, precum și îmbunătățirea continuă a acesteia.
- Introducerea obligativității privind raportarea de către subdiviziunea de audit intern din cadrul entității publice privind activitatea de audit intern din cadrul entităților subordonate conform principiului raportării „în cascadă” va asigura eficientizarea modului de raportare, precum și oglindirea situației în ansamblu a activității de audit intern în sectorul public.
- Stabilirea obligativității de raportare a indiciilor de fraudă organelor cu funcție de investigare, precum și a cazurilor de prejudiciere a obiectivității și independenței auditorilor interni. Modificarea respectivă va asigura un nivel adecvat de claritate a procedurilor, va facilita modul de soluționare a situațiilor aferente, precum și va consolida nivelul de răspundere managerială.

2. Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006

- Excluderea discordanțelor existente în actele legislative, și anume, aducerea prevederilor Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, în concordanță cu Legea privind controlul financiar public intern nr.229 din 23 septembrie 2010, care stabilește cadrul juridic al CFPI, inclusiv a activității de audit intern în Republica Moldova, prin excluderea competențelor consiliului local și, respectiv, consiliului raional cu privire la

„deciderea efectuării auditului intern”.

III. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul respectiv de lege nu implică costuri suplimentare.

IV. Impactul proiectului

Impactul prezentului proiect de lege va consta în dezvoltarea sistemului de control financiar public intern al Republicii Moldova în conformitate cu standardele și rigorile UE, inclusiv fortificarea sistemelor de control intern managerial și consolidarea auditului intern în sectorul public.

V. Obiecțiile, recomandările și evaluările pe marginea proiectului înaintate de către instituțiile interesate și concluziile acestora

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Legii a fost plasat pe pagina web a Ministerului Finanțelor www.mf.gov.md, compartimentul Transparența decizională/ Procesul decizional.

MINISTRU

Octavian ARMAȘU